

กระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมให้นักเรียนของสถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่*

The Process of Cultivation Moral Values in Students by Educational
Institutions: A Case Study of Pingkarattana School, Chiang Mai Province

¹สีฟ้า ณ นคร, ²ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์, ³พระมหาพวงศธร ธมฺมภาณี และ ⁴รังสรรค์ วัฒนาชัยวิช

¹Seefar Na Nakorn, ²Khantong Wattanapradith,

³Phramaha Phongsathorn Dhammabhani and ⁴Rangsan Wattanachaiwanich

¹สถาบันวิจัยนานาชาติธรรมชัย (ศิริ)

^{2,3,4}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Dhammachai International Research Institute (DIRI), Thailand.

^{2,3,4}Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: seefar@diri.ac.nz

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย คือ ศึกษาและสรุปกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษา และผลที่ได้ โดยการใช้กรณีศึกษาโรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคบทวนหลังการปฏิบัติ (Retrospective Technique) กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 56 คน จาก 5 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผู้บริหาร ครู พนักงาน ของโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียนปัจจุบัน และศิษย์เก่า เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถาม ปลายเปิด สันทนากลุ่ม แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการและผลของการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียน พิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ นั้นให้ผลเชิงบวกและสอดคล้องกับค่าคาดหวังของ ผู้ก่อตั้งและผู้บริหาร กับค่าคาดหวังที่ว่า “สร้างคนดี มีน้ำใจ ใฝ่คุณธรรม” โดย “สร้างโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคนดีสู่สังคม” ทั้งนี้มาจากความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการเดียวกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และค่าคาดหวังร่วมกันโดยการใช้หลักใช้หลักพุทธศาสนา ศีล5 ร่วมกับหลัก ความดีสากล 5 ประการ (UG 5) มาเป็นแกนในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน รวมถึงการสร้าง อาคารสถานที่เรียนให้มีความพร้อมและปลอดภัย 2) สรุปการกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมของสถานศึกษา โดยการใช้กระบวนการ G-H-R-D: G = Goal Setting การตั้งเป้าหมายในการดำเนินการที่ชัดเจน H = How to ใช้หลักพุทธศาสนา ศีล5 ร่วมกับหลักความดีสากล 5 ประการ UG 5 มาเป็นแกนในการเรียนการสอนและ กิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน R = Recruitment & Selection, Explanation การคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามาทำร่วมกัน และรวมไปถึงการเลือกสรรผู้ปกครองนักเรียน D = Development Evaluation การประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้นจากผลการศึกษานี้องค์กรอื่น ๆ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไป ประยุกต์ใช้กับองค์กรของตนเพื่อเป็นประโยชน์ในการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนได้เช่นกัน

*Received June 12, 2025; Revised October 27, 2025; Accepted October 31, 2025

คำสำคัญ: สถานศึกษา; บ่มเพาะ; คุณธรรม

Abstract

The objective of this research article was to examine and summarize the process of cultivating moral values in students and its outcomes, using Pingkarattana School in Chiang Mai Province as a case study. This qualitative research employed a retrospective technique, with a target group of 56 stakeholders from 5 groups: school administrators, teachers, staff, parents, current students, and alumni. The research instruments included in-depth interviews with open-ended questions, focus group discussions, and electronic questionnaires.

The findings indicated that: 1) The process and outcomes of cultivating moral values in students at Pingkarattana School were positive and aligned with the expectations of the founders and administrators, which emphasized “developing good, kind, and moral individuals” and “creating a school to nurture good people for society.” This success was attributed to a shared understanding among stakeholders regarding the school’s goals and operational methods. The school applied the principles of Buddhism, specifically the Five Precepts, together with the Five Universal Goodness principles (UG 5), as the core framework for teaching, learning, and school activities. Additionally, the school ensured that facilities and learning environments were safe and conducive to student development. 2) The process of cultivating moral values in the school can be summarized using the G-H-R-D framework: G stands for Goal Setting, which refers to the establishment of clear objectives for implementation; H stands for How to, which refers to the integration of Buddhist principles, specifically the Five Precepts, with the Five Universal Goodness principles (UG 5) as the core framework for teaching, learning, and school activities; R stands for Recruitment & Selection, Explanation, which refers to the selection of personnel to participate in the process and carefully choosing parents and students; and D stands for Development Evaluation, which refers to the assessment of activity outcomes to guide continuous improvement. The findings of this study suggest that other organizations can apply this knowledge to their own contexts to effectively foster moral development in students.

Keywords: Educational Institutions; Cultivation; Moral

บทนำ

จากสังคมที่เคลื่อนตัวไปอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ในทางกลับกันกลับพบว่าในด้านจิตใจและความประพฤติของผู้คนกลับเปลี่ยนไปในเชิงถดถอย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเคารพ ความรู้จักกาลเทศะ จะเห็นได้โดยผ่านสื่อสาธารณะ ในกรณีการใช้ความรุนแรงในสถานศึกษา เช่น การใช้ความรุนแรงกับครูโดยลูกศิษย์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Thai PBS, 2025) นักเรียนประถมต้นใช้อาวุธมีดแทงรุ่นพี่มัธยมต้น (Thai PBS, 2025) ครูโรงเรียนดงย่านราชพฤกษ์ทำร้ายศิษย์ซึ่งเป็นเด็กเล็กถึง 20 คน (Thairath, 2020) ทั้งนี้แม้ทางสำนักเลขาธิการสภาการศึกษาเองก็มีความตระหนักในเรื่องนี้เช่นกัน โดยมีการเสนอแนวทาง

แก้ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษาซึ่งมีหลากหลายวิธีการ รวมถึงการบ่มเพาะคุณธรรมในสถานศึกษาและให้ความสำคัญเป็น “วาระแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี 2013 โดยต้องไม่เน้นให้นักเรียนเรียนเก่งอย่างเดียวต้องเป็นเด็กดีด้วย (Office of the Education Council, 2013) แต่ในปัจจุบันยังพบได้ว่าการทำร้ายกันในสถานศึกษาผู้ก่อเหตุรวมถึงผู้ถูกทำร้ายจะมีอายุน้อยกว่าเมื่อก่อนมาก ทั้งนี้เป็นการสะท้อนถึงช่องว่างของการบ่มเพาะคุณธรรมในระบบการศึกษาหรือไม่

“สถานศึกษา” หรือ “โรงเรียน” เป็นสถานที่ ที่มีลำดับความสำคัญรองลงมาจากบ้านมีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาการ บ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนแต่ละวันไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมงต่อวัน นับเป็นร้อยละสามสิบเก้าของเวลาทั้งหมดต่อหนึ่งวัน สถานที่ดังกล่าวจึงมิใช่เป็นเพียงแหล่งเรียนรู้ แต่ยังสร้างประสบการณ์ ความสัมพันธ์ ความทรงจำและการพัฒนาตนในหลายมิติอีกด้วย

ผู้ปกครองส่วนมากยอมลงทุนเพื่อคัดสรรโรงเรียนที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับบุตรหลานโดยคาดหวังว่าจะเป็นการให้อนาคตที่ดี เป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่เป็นภาระต่อสังคม แต่ในขณะเดียวกันก็มีโรงเรียนหลายแห่งที่ไม่สามารถตอบสนองความคาดหวังดังกล่าวได้อย่างครอบคลุมโดยเฉพาะด้านคุณธรรม การยืนยันการให้ความสำคัญในระดับรัฐนั้น ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาคนุชย์เพื่อให้เติบโตขึ้นแบบมีคุณภาพทำโดยผ่านแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ในด้านที่ 3 คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นการบูรณาการร่วมระหว่าง ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ เพื่อหล่อหลอมให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ และสติปัญญารับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ (Ratchakitcha, 2018) แนวทางนี้ยังสอดคล้องกับองค์กรเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (UNESCO) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 16 : Peace and Justice Strong Institutions เพื่อส่งเสริมสังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอันเป็นเป้าหมายที่ทางองค์กรสหประชาชาติปรารถนาจะให้ครอบคลุมทั่วโลกภายในปี ค.ศ. 2030 (United Nation, 2021) ดังนั้น การศึกษาการบ่มเพาะคุณธรรมในสถานศึกษา จึงไม่เพียงสะท้อนบทบาทของสถานศึกษาระดับจุลภาค แต่ยังสอดคล้องกับเป้าหมายระดับชาติและนานาชาติอีกด้วย ในบริบทของการพัฒนาคนุชย์ให้มีคุณภาพและมีคุณธรรม เพื่อขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

กรณีศึกษา “โรงเรียนพิงครัตน์” จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญในด้านการบ่มเพาะคุณธรรมแก่ผู้เรียนและบุคคลากรอย่างต่อเนื่องยาวนานด้วยแนวคิด ที่ว่า “คุณธรรม นำความรู้ มุ่งสู่สากล” (Pingkarattana, 2025) ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนพิงครัตน์จังหวัดเชียงใหม่มีดังนี้ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

ปรัชญาของโรงเรียนมีดังนี้ “สร้างคนดี มีน้ำใจ ใฝ่คุณธรรม เลิศล้ำปัญญา” โรงเรียนพิงครัตน์ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 และดำเนินการมาแล้ว 30 ปี มุ่งเน้นการเรียนการสอนโดยใช้หลัก “คุณธรรม นำความรู้ มุ่งสู่สากล” ให้ความสำคัญทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิตเพื่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพในสังคม เอาความดีควบคู่ไปกับความเก่งไม่เน้นการแข่งขันเพียงอย่างเดียวเพื่อส่งเสริมความสุขและความเป็นคนดีในระดับสากล

เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวางหลักสูตรการศึกษาแนวใหม่ โดยส่งเสริมความรู้และพัฒนาการของนักเรียนที่ส่งผ่านการสอนอย่างรอบด้านโดยมี 4 ด้านดังนี้ 1) พัฒนาทางด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านสรีระ 2) พัฒนาการด้านองค์ความรู้ 3) พัฒนาการด้านทักษะต่าง ๆ ในการเรียนรู้การ ลงมือปฏิบัติ 4) พัฒนาการด้านความดีและเสริมความแข็งแกร่งในด้านความรู้เพื่อมุ่งสู่การใช้ชีวิตในยุคสมัยใหม่ด้วยการเสริมทักษะด้านภาษาต่างประเทศ คือ อังกฤษ จีน เยอรมัน และฝรั่งเศส เพื่อเตรียมนักเรียนเข้าสู่สังคมโลกอย่างมีคุณภาพ

โดยใช้หลัก ศีล 5 โดยมีเจตนาละเว้นการกระทำผิดในแนวทางพุทธศาสนา 5 ประการ 1) ละเว้นจากการฆ่า 2) ละเว้นจากการลักทรัพย์ 3) ละเว้นจากการประพฤติดินกาม 4) ละเว้นจากการพูดปด และ 5) ละเว้นจากการดื่มสุรา (Office of Justice Affairs Ministry, 2025) ควบคู่ไปกับหลักความดีพื้นฐานสากล 5 ประการ (GU 5) อันประกอบด้วยอันประกอบด้วย 1) ความสะอาด 2) ความเป็นระเบียบ 3) ความสุภาพนุ่มนวล 4) ตรงต่อเวลา และ 5) จิตตั้งมั่น ผ่องใส (Phra Ratchaphawanachan (Phadej Dattajivo), 2021) ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถทำได้ผ่านกิจวัตร กิจกรรมของโรงเรียนในชีวิตประจำวันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตั้งแต่ชั้น อนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยไม่เป็นเพียงการกระทำบางกิจกรรมหรือในบางช่วงเวลาเท่านั้น ยังรวมถึงการคัดเลือกครู พนักงานของโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมในการบ่มเพาะโดยการอธิบายถึงหลักการและวิธีการให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ร่วม และท้ายสุดก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังตัวอย่างกิจวัตร กิจกรรมที่ดำเนินการในโรงเรียนได้แก่ กิจวัตรประจำวัน-กิจกรรมหน้าเสาธง เคารพธงชาติ สวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย อารธนาศีล 5 นั่งสมาธิ ก่อนเรียนช่วงเช้า คารวะธรรม ก่อนเรียนวิชาแต่ละวิชา และทำโฮมรูม การเก็บล้างภาชนะของตนเอง ทำความสะอาดโต๊ะรับประทานอาหาร ทำความสะอาด โต๊ะเรียน ห้องเรียน กิจกรรม ประจำสัปดาห์- ล้างห้องน้ำ ตักบาตร ปลอยสัตว์ปล่อยปลา กิจกรรมตามโครงการ - ค่ายคุณธรรม วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ ถวายเทียนพรรษา

แรงจูงใจในการศึกษาเรื่องนี้มาจากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นที่มีมาต่อเนื่องยาวนานอันเป็นผลเชิงลบต่อผู้คนและสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมของสถาบันการศึกษา โดยใช้กรณีศึกษา โรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ดำเนินการเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่องจริงจึงมาเป็นเวลา 30 ปีและมีผลเชิงประจักษ์หลายรางวัล เช่น ได้รับรางวัลหลากหลายทั้งทางด้านวิชาการและคุณธรรม ดังตัวอย่าง พอสังเขปต่อไปนี้ ชื่อรางวัล : ชนะเลิศตอบปัญหาธรรมะ ปีที่ได้รับ : 2562 รายละเอียด : รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษา ชื่อรางวัล : คะแนนสอบ O-NET เต็ม 100 คะแนน ปีที่ได้รับ : 2561 ชื่อรางวัล : คะแนนสอบ O-NET เต็ม 100 คะแนน ปีที่ได้รับ : 2561 ชื่อรางวัล : ชนะเลิศ สอบ World-PEC ภาษาอังกฤษ ปีที่ได้รับ : 2560 (Pingkarattana, 2025) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่ากระบวนการฯ ดังกล่าวมีองค์ประกอบใดบ้างและให้ผลอย่างไรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีจุดใดที่เป็นจุดเด่นเฉพาะในการดำเนินการในการบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อยอดสำหรับองค์กรอื่น ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของตนได้เพื่อลดและป้องกันปัญหาดังกล่าวในสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและสรุปกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษาและผลที่ได้ โดยใช้กรณีศึกษาโรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ร่วมกับเทคนิคบทวนหลังการปฏิบัติ (Retrospective Technique) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางปฏิบัติ ศีล 5 และความดีสากล 5 ประการ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการ กระบวนการบ่มเพาะคุณธรรม ผลที่ปรากฏเกี่ยวกับการบ่มเพาะคุณธรรมของนักเรียน เมื่อเทียบกับค่าคาดหวัง

ขั้นตอนที่ 3 ขอบเขตด้านประชากรเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) จำนวน 56 คน โดยการคัดเลือกจากบุคคลซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรโดยในกรณีที่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่โรงเรียน พิงครัตน์ จะต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าไม่น้อยกว่า 5 ปี ขึ้นไปโดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มดังนี้

- 3.1 ผู้ก่อตั้ง/ผู้ได้รับใบอนุญาตและครูใหญ่ จำนวน 2 คน
- 3.2 กลุ่มครูผู้สอน จำนวน 21 คน โดยทำการสอนอยู่ในช่วงชั้นตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 3.3 กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 14 คน โดยเป็นผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 3.4 กลุ่มนักเรียนปัจจุบัน จำนวน 12 คน โดยเป็นนักเรียนช่วงชั้นตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.5 ศิษย์เก่าโรงเรียนพิงครัตน์ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวน 7 คน โดยรับการศึกษาที่ ร.ร.๑ ตั้งแต่อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นส่วนใหญ่

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษาเพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยใช้เครื่องมือดังนี้

4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) และเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้มีเสียงสะท้อนต่าง ๆ ได้อย่างกว้างมากขึ้น

4.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในกลุ่มย่อย และการประชุมกลุ่ม (Group Meeting) ในกลุ่มใหญ่ เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้นำประเด็นต่าง ๆ ข้างต้น

4.3 การร่วมสะท้อนกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเทคนิคบทวนหลังการปฏิบัติ (Retrospective Technique) เพื่อสะท้อนเรื่องราวและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูลผู้ดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินการขออนุญาตในการขอบันทึกข้อมูลกับทางผู้เข้าร่วมกระบวนการศึกษากระบวนการบ่มเพาะฯ นัดสัมภาษณ์ นัดประชุมกลุ่ม และทำการบันทึกเสียงบันทึกภาพ และจัดบันทึก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะที่ออกแบบไว้ 5 ระยะ

ระยะที่ 1 สัมภาษณ์เชิงลึกและกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยช่องทางโทรศัพท์เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth interview) เพื่อให้ทราบความเป็นมา แนวคิด วิธีการในการก่อตั้ง โรงเรียน พิงครัตน์ ซึ่งข้อมูลในชุดนี้ ถือเป็น ปฐมบทของ โรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 คน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญนี้เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง โรงเรียน และอีกหนึ่งท่านเป็นผู้เห็นพ้องกับอุดมการณ์ปรัชญาของ โรงเรียนเป็นผู้ร่วมบุกเบิกมาตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม

ระยะที่ 2 สัมภาษณ์กลุ่มครู จำนวน 21 คน ของโรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และ การใช้แอปพลิเคชันซูม (Zoom) โดยการสนทนากลุ่ม (Group Meeting) แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้ทราบในบริบทต่าง ๆ โดยมีกรอบการสนทนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตัวอย่างบางส่วนดังนี้

- เหตุปัจจัยใดหรือแรงจูงใจที่ทำให้ท่านเข้ามาสมัครเป็นครูที่ โรงเรียนพิงครัตน์
- ค่าคาดหวังของท่านในการเป็นครูพิงครัตน์คืออะไร

ระยะที่ 3 แจกแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 14 คนของโรงเรียนพิงครัตน์ฯ โดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน กูเกิ้ลฟอร์ม (Google form) โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้แสดงความคิด โดยเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนพิงครัตน์ ตั้งแต่ชั้นเตรียมอนุบาล อนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยมีกรอบคำถามตัวอย่างบางส่วนดังนี้

- เหตุปัจจัยใจหรือแรงจูงใจใดที่ทำให้ท่านนำบุตรหลานของท่านเข้าศึกษาที่โรงเรียนนี้
- ค่าคาดหวังของท่านในการนำบุตรหลานเข้าศึกษาที่ โรงเรียนพินครตันคืออะไร

ระยะที่ 4 และ 5 แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนพินครตันในปัจจุบัน โดยไม่ต้องระบุชื่อผู้ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน และกลุ่มศิษย์เก่า ระบุชื่อ อาชีพปัจจุบัน จำนวน 7 คนด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน กูเกิ้ลฟอร์ม (Google form) โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้เห็นความคิดเห็น โดยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนพินครตัน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยมีกรอบคำถาม ตัวอย่างบางส่วนดังนี้

- ถ้ากล่าวถึง คำว่า “โรงเรียนพินครตัน” ทำให้ท่านนึกถึงสิ่งใด?

- ท่านรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในด้านความคิด, การกระทำบ้างหลังจากเข้ามาศึกษาแล้ว ขอตัวอย่างอย่างน้อย 3 อย่าง

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ดูความสมบูรณ์ของข้อมูลนั้น ว่าสามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เมื่อได้ครบแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

6.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดแยกประเด็นและจัดหมวดหมู่ตามความมุ่งหมายในการดำเนินการ

6.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการนำข้อมูลเบื้องต้นมาวิเคราะห์แยกประเภทหาข้อสรุป แล้วเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาวิเคราะห์ขั้นสุดท้าย สำหรับการสร้างข้อสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยขั้นนี้

6.3 สรุปผลการสัมภาษณ์ตามหลักอุปนัยวิธี โดยวิเคราะห์ตามหลักการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษากระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษาและผลที่ได้ โดยการใช้กรณีศึกษาโรงเรียนพินครตัน จังหวัดเชียงใหม่

ผลของการวิจัย พบว่าแนวคิดในการสร้างโรงเรียนพินครตัน จังหวัดเชียงใหม่ นั้น มาจากความคิดริเริ่มของนางสาวสายพิน สุคันธา ที่ต้องการอยู่ในสังคมที่ดี มีคุณธรรม มีความสุขสันติ และจากการทำงานใกล้ชิดกับอาจารย์ทองพันธุ์ ภาคเกษม ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในฐานะ ประธานชมรมศิษย์เก่าสถานศึกษาแห่งหนึ่ง อีกทั้งยังพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีความคาดหวังให้บุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษที่ดีเหมาะสมซึ่งก็มีไม่เพียงพอต่อจำนวนความต้องการ จึงคิดสร้างสังคมที่ดีนั้นด้วยการสร้างโรงเรียนเพื่อเป็นสถานที่เพื่อเสริมสร้างและบ่มเพาะนักเรียนเพื่อสังคมสันติสุข โดยมีการขยายความคิดดังกล่าวไปยังผู้ที่มีแนวคิดเดียวกันและเริ่มก่อตั้งโรงเรียนขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.2537 โดยการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา คือ ศีล 5 และความดีสากล 5 ประการ หรือ Universal Goodness 5 (UG5) มาเป็นแกนในการขับเคลื่อนการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วยแนวคิดที่ให้นักเรียนเป็นคนที่ดี คือมีความสะอาดกาย วาจาและใจ การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนในสถานศึกษานั้นได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลเชิงลึก จำนวน 56 คน จาก 5 กลุ่ม ข้างต้นได้ประมวลผลดังนี้ ผลในด้านค่าคาดหวังซึ่งเป็นผลที่สำคัญของผู้ก่อตั้งครู และผู้ปกครองมีความคาดหวังที่สอดคล้องกันคือ ต้องการเห็นเด็กนักเรียนเป็นคนเก่งและดี มีความสุขอยู่ในสถานที่ปลอดภัย มีความปลอดภัยทั้งตนเองและครูผู้สอน สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมต่อไปด้วยวิถีชีวิตที่เหมาะสมดีงามในอนาคต และผลที่ได้ก็สอดคล้องกันในเรื่องดังกล่าว จากการให้ข้อมูลเชิงลึกของศิษย์ปัจจุบันและ

ศิษย์เก่า ให้ความคิดเห็นว่า เมื่อนึกถึงคำว่าโรงเรียนพิงครัตน์ นึกถึงคำว่า บ้านหลังที่สอง มีความสุขและสิ่งทีพวกเขาได้รับรู้ถึงสิ่งที่พวกเขาได้รับจากการบ่มเพาะจากโรงเรียนฯ คือ การเป็นคนที่มีคุณธรรม รู้จักแยกแยะสิ่งดีที่ไม่ดี มีความมั่นใจในตัวเอง ในขณะที่เดียวกันก็มีความเอื้อเฟื้อ อ่อนโยน มีมารยาท สามารถรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างได้ ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ ในขณะที่ผู้ปกครองก็รับรู้ได้ถึงการศึกษาที่เห็นบุตรหลาน มีความสุข อยากไปโรงเรียน มีมารยาท มีความมั่นใจในตนเอง มีน้ำใจ จากคำตอบต่อคำถามของครู นักเรียนปัจจุบัน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญและคุณค่าของการบ่มเพาะคุณธรรมของโรงเรียน ซึ่งทำให้สามารถเติบโตไปแบบมีคุณภาพ และเกื้อกูลกันกับผู้อื่นได้ จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่ม 5 กลุ่มดังนี้

กลุ่ม 1 ผู้บริหาร สรุปประเด็นได้ดังนี้

1) สิ่งแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีอาคารสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการเรียน สบายๆ มีความสุข และทำให้เกิดพัฒนาการ อยู่ในสภาพพร้อมใช้และอยู่ได้อย่างดี เช่นมีความสะอาด สงบ มีสระว่ายน้ำ ลานกีฬา ซึ่งได้รับผลตามคาดหวังไว้

2) การคัดสรรบุคลากรที่ดี เพื่อเป็นแบบอย่างต่อนักเรียน คัดสรรครูที่ดี เพื่อให้เป็นต้นแบบ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรเป็นอย่างดี เพราะก่อนที่จะรับเข้ามาทำงานได้มีการทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายร่วมกันก่อน

3) บ่มเพาะความเรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ - ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ก่อนการรับนักเรียนเข้ารับการการศึกษาที่โรงเรียนพิงครัตน์ จะมีการสื่อสารกับผู้ปกครองทุกราย เพื่อให้เข้าใจแนวทางของโรงเรียน ในการขอความร่วมมือ ในด้านการใช้เงินไม่ให้เกินความจำเป็นในโรงเรียน การใช้โทรศัพท์มือถือ และการหลีกเลี่ยงนำรถส่วนตัวมา เพื่อลดความฟุ้งเฟ้อ และป้องกันด้านปัญหาอื่น ๆ ที่จะตามมา

4) เป้าหมายการบ่มเพาะคุณธรรมร่วมกัน มีการสื่อสารให้ทางผู้ปกครองทราบถึงวิธีการของการบ่มเพาะผู้เรียน โดยการใช้ 2 แกนหลัก คือศีล 5 และความดีสากล 5 ประการคือความดีพื้นฐานสากล 5 ประการ (UG 5) อันประกอบด้วย 1. ความสะอาด 2. ความเป็นระเบียบ 3. ความสุภาพนุ่มนวล 4. ตรงต่อเวลา 5. จิตตั้งมั่น และผ่องใส โดยผ่านกิจกรรมของห้องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน 5 ห้อง คือ (1) ห้องนอน (2) ห้องน้ำ (3) ห้องแต่งตัว (4) ห้องอาหาร (5) ห้องทำงานหรือห้องเรียน 1) ความสะอาด หมายถึง ปราศจากสิ่งแปลกปลอม อันจะทำให้เสียคุณภาพ 2) ความเป็นระเบียบ หมายถึง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถูกลำดับเป็นแถว เป็นแนว ไม่สับสน 3) ความสุภาพ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมกิริยาทางกาย วาจาให้เป็นปกติ ไม่ทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกในทางไม่ดี 4) ความตรงต่อเวลาหมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองในการ เริ่มทำหรือการเลิกทำงานให้เป็นไปตามที่กำหนด และ 5) การมีสมาธิ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมจิตใจ อารมณ์ให้ตั้งมั่นเป็นหนึ่ง เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ผ่องใสขึ้นจากภายใน ในกิจวัตรกิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงเมื่อได้กรีกษาศีลได้ จิตใจก็จะนุ่มนวล ไม่ก่อเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ควร มีการยับยั้งชั่งใจ โดยการบ่มเพาะตั้งแต่เด็ก ๆ ก็จะส่งผลที่ดี และบ่มเพาะให้เด็กรู้จักการแบ่งปัน โดยการให้เด็กรู้จักการให้การทำงาน โดยมีการให้เด็กใส่บาตรทุกวันศุกร์ ซึ่งก็ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังอันเกิดมาจากความร่วมมือของทุกฝ่ายจากตัวนักเรียน ผู้ปกครองครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีแนวคิดเดียวกันและมองที่เป้าหมายเดียวกัน

ผู้บริหารมีความประสงค์ให้สังคมได้รับรู้ว่า “การมีลูกนั้นควรมีเป้าหมาย การมีลูกนั้นพ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ต้นแบบที่สำคัญของลูกคือพ่อแม่ และการมีลูกที่ดีเป็นการสร้างคนดี ๆ ให้ประเทศซึ่งมีความสำคัญมากและเป็นประโยชน์ ควรมีความพร้อมในการมีลูก พร้อมในการให้ลูกมีการศึกษาที่ดี” การศึกษานั้นเป็นการสร้างคุณค่าในตัวลูก

กลุ่ม 2 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มครู จำนวนทั้งสิ้น 21 คน

1) เหตุปัจจัยใดหรือแรงจูงใจใดที่ทำให้ท่านเข้ามาสมัครเป็นครูที่ โรงเรียนนี้?

สรุปผลจากการประมวลผลส่วนใหญ่มีแนวโน้มใกล้เคียงกัน เช่น ความต้องการความมั่นคงทางอาชีพ ความภาคภูมิใจ สำเร็จการศึกษามาทางสายการศึกษา ประทับใจในหลักการและปณิธานของผู้บริหารโรงเรียน ที่ต้องการสร้างคนดี และมีความเอาใจจริงเอาใจเรื่องนี้ ทำให้เล็งเห็นคำว่า “การศึกษา” และความหมายของคำว่า “ครู” นั้นยิ่งใหญ่ รู้สึกถึงคุณค่าของความเป็นครู ที่มีใช้เพียงแค่หารายได้เลี้ยงชีพและครอบครัวเท่านั้น เพราะการได้ร่วมกันสร้างคนดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ฉะนั้น ครูจะเป็นต้นแบบจึงมีความสำคัญมาก รวมถึงพบว่า มีการแนะนำจากคนใกล้ชิดให้มาสมัครเป็นครูที่โรงเรียนพินครัตน์ ซึ่งนั้นก็หมายถึงการได้รับความไว้วางใจจากบุคคลที่สามนั่นเอง

2) ในด้านค่าหว้งและผลที่ได้รับจริง ๆ เป็นอย่างไร?

พบว่าสรุปผลจากการประมวลด้านค่าคาดหวังมีความสอดคล้องกันมากในด้านการพัฒนาคนให้เป็นทั้งคนเก่งและดี เพื่อเติบโตไปเสริมสร้างสังคมที่ดี ด้วยการบ่มเพาะที่ดีเหมาะสมทั้งในด้านสถานที่ วัสดุทัศนวิธิการ การเป็นต้นแบบของครูบาอาจารย์ต่าง ๆ ในโรงเรียน การเริ่มต้นที่ดีก็จะสามารถทำให้ก้าวไปในอนาคตที่ดีได้ มองเห็นนโยบายของ โรงเรียน ที่ตรงกับสิ่งที่คาดหวัง ซึ่งมุมมองของคณะครูมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ก็ได้รับความสมหวังตามที่คาดหวัง คาดหวังว่าเด็กจะได้พัฒนาในทางที่ถนัด เขามีการเรียนรู้ที่ได้พัฒนา และผลงานก็พบว่าได้เห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน และก็สมหวังด้วยเช่นกัน คาดหวังจะให้คนเป็นคนดี ความกตัญญู พบว่า เด็กที่จบไปก็กลับมาหา และเขามายกเล่าเรื่องความสำเร็จของเขา ซึ่งในด้านค่าคาดหวังก็ให้ผลในทิศทางเชิงบวก

3) เพราะเหตุปัจจัยใดทำให้ผลเป็นเช่นนั้น?

พบว่า การที่มาจากแนวคิดในการต้องการสร้างคนดีสู่สังคมของผู้ริเริ่มก่อตั้ง จึงทำให้เกิด ปรัชญาของโรงเรียนที่เด่นชัด มีเป้าหมายที่ชัดเจน การคัดสรรบุคลากรที่มีวิสัยทัศน์เดียวกัน การขยายแนวความคิดไปสู่ ผู้ปกครอง การนำกิจวัตร กิจกรรมที่สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียน มาดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนมีทิศทางเป้าหมายเดียวกัน ทั้งครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้บริหารโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับการซึมซับและบ่มเพาะ ซึ่งรวมไปถึงการการบ่มเพาะหล่อหลอมบุคลากรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียนในการสร้างคนเก่งและคนดี เพื่อเป็นต้นแบบที่ดี ความร่วมมือ ความเสียสละ และรวมไปถึงความร่วมมือของผู้ปกครอง นักเรียน ที่มีส่วนสำคัญมากเช่นกัน

4) สิ่งที่ท่านได้เรียนรู้จากการเป็นครูที่ โรงเรียนนี้ คือสิ่งใด?

จากการสังเคราะห์ผลทั้งหมดจากคำถามนี้สรุปได้ว่าจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในการมาเป็นครูที่โรงเรียนพินครัตน์นั้น มีหลากหลายอย่างที่ได้รับการเรียนรู้ การฝึกตนเอง การบ่มเพาะตนเอง การปรับใจตนเอง การเสียสละ การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน ความอดทน การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

กลุ่ม 3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 15 คน ต่อคำถามดังนี้

1) เหตุปัจจัยใดหรือแรงจูงใจใดที่ทำให้ท่านนำบุตรหลานของท่านเข้าศึกษาที่โรงเรียนนี้ พบว่าสรุปผลการประมวลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีทั้งที่ยังรับการศึกษาอยู่ในปัจจุบันและสำเร็จการศึกษาไปแล้ว มีความสอดคล้องกันในด้านเหตุและปัจจัยในการนำบุตรหลานเข้ารับการการศึกษาที่โรงเรียนพินครัตน์ คือ ด้านความรู้ที่ได้ทั้งคุณภาพทางวิชาการ ด้านทักษะของภาษาต่างประเทศ มีช่วงชั้นเรียนครบตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ความพร้อมของสถานที่ที่มีครบครัน ความสงบสะอาดและความ

ปลอดภัยต่อบุตรหลาน การให้โอกาสกับเด็กทุกคน ความพร้อมของครูผู้สอน และแนวการสอนตามปณิธานของโรงเรียน แต่สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือ ผู้ปกครองมองเห็นคุณค่าของการที่บุตรหลานควรมีคุณธรรม ศีลธรรม มีมารยาท มีความสุข เพื่อการพร้อมไปสู่สังคมที่ดีต่อไป

2) ค่าคาดหวังของท่านในการนำบุตรหลานเข้าศึกษาที่ โรงเรียนฯคืออะไร และ ผลของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับค่าคาดหวัง ผลจากการสังเคราะห์ค่าคาดหวัง ของผู้ปกครองเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือให้เป็นเด็กที่อยู่ในศีลในธรรม ได้อยู่ในสังคมที่ดี ได้ศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตร เติบโตอย่างมีคุณภาพ ได้ทั้งเรียนและเล่น เรียนรู้นอกเหนือจากตำรา มีศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถและคุณธรรมให้ดีที่สุด มีความคิดที่รู้จักผิดชอบชั่วดี เติบโตไปในทางที่ดี อยากให้ลูกมีความสุขในการมาโรงเรียนในทุกวัน สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้เป็นอย่างดี พูดอ่านเขียนได้หลายภาษา รวมถึงคาดหวังว่าลูกจะมีความสุขในวัยเรียน และมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย มีการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมที่ดี ควบคู่ไปกับวิชาการ เพื่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์พร้อมในทุก ๆ ด้าน คาดหวังว่าเด็กทุกคนที่เข้ามาเรียน เมื่อเรียนจบต้องมีอนาคตที่ดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและสามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตได้ดีและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นคนดีของสังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีต่อไป ต่อคำถามที่ว่าผลลัพธ์ของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับค่าคาดหวัง? ผลสรุปได้ว่า ในส่วนมากส่งผลเชิงบวก สอดคล้องกับค่าคาดหวังไว้ข้างต้นซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงประจักษ์จากรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ ดังตัวอย่างบางส่วนของผลงานโรงเรียนพิงครัตน์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2562 พบว่า มีผลการเรียนที่น่าพึงพอใจโดยมีการได้รับรางวัลหลากหลายทั้งทางด้านวิชาการและคุณธรรม (Pingkarattana School, Chiang Mai, 2021)

3) เพราะเหตุปัจจัยใดจึงทำให้ความจริงที่เกิดขึ้นเป็นเช่นนั้น ? สรุปผลการสังเคราะห์ต่อคำถามดังกล่าว พบว่ามาจากองค์ประกอบหลัก ๆ ที่สอดคล้องกันดังนี้ คือ การอบรมบ่มเพาะของครูที่สามารถเป็นต้นแบบที่ดี มีความเมตตา มีศีลธรรม การดูแลเอาใจใส่นักเรียน ซึ่งตรงกับปณิธานของโรงเรียนของผู้ก่อตั้ง โดยการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นแกนในการเรียนการสอนและทำกิจกรรม ทำให้เด็กมีการพัฒนาในทางที่ดีเข้าใจด้านบาปบุญมากขึ้น การเป็นครูด้วยหัวใจการเป็นครูและมีความเหมาะสมทั้งคุณวุฒิวิวุฒิ การส่งเสริมให้เด็กได้มีเวทีแสดงออกในความถนัดของตน ความสุขของเด็กนักเรียน การที่เห็นนักเรียนที่จบไปแล้วประสบความสำเร็จ และปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ มีการร่วมมือร่วมใจกัน ทั้งผู้ปกครอง นักเรียน ครูและผู้บริหาร ในการนำพาเด็กไปสู่เป้าหมายที่คาดหวัง

4) ท่านได้เรียนรู้อะไรจากสิ่งที่เกิดขึ้นหรือผลนั้น หรือมี ข้อเสนอแนะใด ผลสรุปก็คือมองว่าภาพรวมของโรงเรียนค่อนข้างไปในทางดีอยู่แล้ว แต่การรับรู้ของผู้คนยังมีไม่มากนักควรมีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น ลดการบ้านลง อยากให้ภาครัฐหรือเอกชนในการสนับสนุนโรงเรียนที่ดี ๆ แบบนี้อยู่คู่กับจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

กลุ่ม 4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มนักเรียนปัจจุบัน จำนวน 12 คน มีอายุตั้งแต่ 5 ถึง 18 ปี และรับการศึกษาที่ โรงเรียนพิงครัตน์ ในช่วงชั้นตั้งแต่ อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่าจากข้อถาม

1) ถ้ากล่าวถึง คำว่า “โรงเรียนพิงครัตน์” ทำให้ท่านนึกถึงสิ่งใด? ผลสรุปจากการสังเคราะห์คำตอบของ นักเรียนปัจจุบัน พบว่าคำตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ ความดี ความสะอาด ความปลอดภัย ครูเอาใจใส่ศิษย์ เพื่อนดี ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นของผู้ปกครองในด้านค่าคาดหวังอีกด้วย

2) ท่านรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในด้านความคิด การกระทำบ้างหลังจากเข้ามาศึกษาแล้ว ขอตัวอย่างอย่างน้อย 3 อย่าง สรุปผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนปัจจุบันจากกลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนอ่อนโยน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีมารยาทในสังคม รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแบ่งปัน

มีความสุข รู้จักความหมายของคำว่าศีลธรรม ความกตัญญู ในขณะเดียวกันก็มีความร่าเริงและมั่นใจในตัวเอง อีกทั้งยังมีความรู้ในวิชาการรวมไปถึงมีทักษะด้านภาษา

3) จากการที่ท่านเคยได้รับการศึกษาที่โรงเรียนนี้ ในด้านวิชาการท่านคิดว่าสิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือต่อยอดได้ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองรวมถึงผู้อื่นในสังคม? ผลต่อข้อถามดังกล่าวพบว่า มีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกันเชิงบวก ซึ่งในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับค่าคาดหวังของผู้ปกครองเช่นกัน คือ ด้านทักษะภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมทำให้เกิดการมั่นใจในตนเอง เทคโนโลยี การคำนวณ การมีน้ำใจต่อผู้อื่น การทำดีต่อตนเอง การถ่ายทอดความรู้ และยังรวมไปถึงด้านศิลปะที่สามารถนำไปแข่งขันต่อยอดได้ อีกด้วย

กลุ่ม 5 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนพิงครัตน์
จำนวน 7 คน จากข้อถาม

1) ถ้ากล่าวถึง คำว่า “โรงเรียนพิงครัตน์” ทำให้ท่านนึกถึงสิ่งใด? พบว่าคำตอบผลสรุปจากการให้ข้อมูลพบว่า มีทัศนะเชิงบวกเมื่อนึกถึงว่าโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับศิษย์ปัจจุบัน เช่น เก่งและดี อบอุ่น สภาพแวดล้อมที่ดี ครอบครัว บ้านหลังที่สอง เป็นต้น

2) ท่านรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในด้านความคิด การกระทำบ้างหลังจากเข้ามาศึกษาแล้ว สรุปผลการสังเคราะห์ข้อมูลในด้านการรับรู้ด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างศิษย์เก่า ในด้านความเปลี่ยนแปลง มีความเห็นตรงกันว่า เป็นคนสุภาพ เรียบร้อย แยกแยะสิ่งดีสิ่งไม่ดีได้ ยินยอมในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีสมาธิ ได้รับการเอาใจจากครู คิดถึงส่วนรวม มีทักษะด้านภาษา แวดล้อมไปด้วยสิ่งที่ดี เป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการตั้งเป้าหมาย วางแผน รู้จักความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

3) จากการที่ท่านเคยได้รับการศึกษาที่โรงเรียน พิงครัตน์ ในด้านวิชาการท่านคิดว่าสิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือต่อยอดได้ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองรวมถึงผู้อื่นในสังคม? สรุปจากการประมวลผลและสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการที่ศิษย์เก่าสามารถนำความรู้ด้านวิชาการไปเป็นพื้นฐานและต่อยอดได้เป็นสิ่งที่สอดคล้องกันมากที่สุดคือ ด้านทักษะภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน การไปโครงการแลกเปลี่ยน ทำให้เกิดการเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ เกิดเป็นอาชีพ และยังรวมไปถึงการนำไปศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาจากการมีพื้นฐานความรู้ต่าง ๆ ที่ดี อีกทั้งยังสามารถเป็นผู้จัดระเบียบทางความคิดได้ดี

4) จากการที่ท่านเคยได้รับการบ่มเพาะกิจวัตร กิจกรรมด้านอื่น ๆ จากโรงเรียนพิงครัตน์ ซึ่งนอกเหนือไปจากวิชาการ ท่านได้นำสิ่งใดไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์ต่อตนเองรวมถึงผู้อื่นในสังคม? สรุปผลจากการให้ข้อมูลสำคัญของศิษย์เก่า ในด้านการบ่มเพาะผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จากโรงเรียน พิงครัตน์ ซึ่งนอกเหนือจากวิชาการ พวกเขาได้ประโยชน์ใดบ้างและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร นั้น พบว่าเป็นทักษะในด้านการใช้ชีวิตในสังคมและส่งผลทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทั้งสิ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นสิ่งสำคัญ ในการดำรงชีวิตในสังคม เช่น การเป็นพลเมืองดี การเป็นคนตรงต่อเวลา การเอื้อเฟื้อ เสียสละ กล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ การเปิดกว้างในมุมมองต่อสิ่งอื่น ๆ การทำงานเป็นทีม การทำกิจกรรม การจัดระเบียบความคิด กล้าลงมือทำ ทักษะด้านการสื่อสาร ความสะอาด ระเบียบวินัย และการรู้จักเลือกในสิ่งที่ดี ถูกต้องให้ตนเอง

5) มีสิ่งใดที่ท่านต้องการจะบอกอะไรกับเราหรือผู้อื่นบ้าง? เกี่ยวกับโรงเรียนของท่าน สรุปผลจากการให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวพบว่า กลุ่มตัวอย่างศิษย์เก่าได้มีทัศนคติเชิงบวกที่สอดคล้องกัน กับสิ่งที่ผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนพิงครัตน์ ได้คาดหวังไว้คือ การเป็นคนเก่งและดี มีคุณธรรม โดยพบว่า ศิษย์เก่าได้ให้ความเห็นด้านการบ่มเพาะในด้านคุณธรรมนั้นส่งผลให้พวกเขาในระยะยาวเพราะสามารถนำไปเป็นเกราะป้องกันตนเองได้ในสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้รวมไปถึงความรู้ด้านภาษาซึ่งถือว่า

เป็นจุดเด่นสำหรับนักเรียนพืงครัตน์ และท้ายที่สุดจากสิ่งที่ได้รับคือการที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมือนเป็นครอบครัวที่ให้อภัย ความรู้ ความรักและความอบอุ่น ขอบพระคุณที่ให้การสนับสนุนการด้านทุนการศึกษา และฝึกงานพร้อมกับมีการติดตามสนับสนุนเสมอ สำหรับสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงคือเรื่องการทำการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้คนอื่น ๆ ได้รับทราบและรู้จักโรงเรียนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสรุปกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษา โรงเรียนพืงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการที่ชัดเจนโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการสร้างโรงเรียน มีการใช้หลักศีล 5 ควบคู่กับ หลักความดีสากล ในการบ่มเพาะผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นเป้าหมายเดียวกันทั้งกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน รวมถึงการมีการมุ่งสู่สากลด้วยการสอนภาษา 5 ภาษา มีการคัดสรรผู้ที่จะมาทำงานร่วมกัน อันรวมถึงผู้ปกครองนักเรียนด้วย ด้วยต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงให้ผลเชิงบวกจากข้อมูลการวิเคราะห์ผลของแต่ละกลุ่มข้างต้น

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากชุดความรู้มีกระบวนการดังนี้

G = Goal Setting การตั้งเป้าหมายในการดำเนินการที่ชัดเจน คือ สร้างคนดี มีน้ำใจคุณธรรม โดย “สร้างโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคนดีสู่สังคม”

H = How to ใช้หลักพุทธศาสนา ศีล 5 ร่วมกับหลักความดีสากล 5 ประการ UG 5 มาเป็นแกนผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อบ่มเพาะหล่อหลอมให้เป็นไปในเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งส่งผลรวมไปถึง ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และยังให้ความสำคัญด้านทักษะภาษาที่สำคัญ 5 ภาษา ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินการสอนด้านวิชาการด้านต่าง ๆ แล้ว

R = Recruitment & Selection, Explanation การคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามาทำร่วมกัน และรวมไปถึงการเลือกสรรผู้ปกครองนักเรียน ที่จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาที่ โรงเรียน โดยการชี้แจงเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและดำเนินการวิธีการเดียวกันเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

D = Development Evaluation การประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น โดยมีการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร โดยการมองย้อนกลับที่จุดเป้าหมายอีกครั้ง โดยการแสดงตามแผนภูมิดังนี้

Figure 1: The Process of Moral Cultivation for Students at Pingkharattana School, Chiang Mai Province

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าเป็นกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมแก่นักเรียนที่มีการผสมผสานระหว่างการใช้ศีล 5 ร่วมกับหลักความดีสากล UG5 โดยผ่านกิจกรรมของโรงเรียน โดยให้เป็นการใช้ในชีวิตประจำวันที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงคุณค่าทางวิชาการอย่างเดียวแต่ในขณะเดียวกันก็มีการเตรียมความพร้อมสู่สากลด้วยการมีเรียนภาษาต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นไปในทิศทางเชิงบวก ตรงกับค่าคาดหวังของตนเอง เพราะว่า มาจากการที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนของผู้ก่อตั้งโรงเรียนฯ ว่าต้องการเห็นสิ่งใด ทำอย่างไร พร้อมกับการจัดความพร้อมของสถานที่เรียน โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่การทำกิจกรรมเฉพาะเทศกาลเท่านั้น และมีการคัดสรรบุคลากร ที่เกี่ยวข้องเข้ามาทำงานร่วมกัน รวมถึงผู้ปกครองนักเรียนด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้มีส่วนสำคัญในการบ่มเพาะคุณธรรม ทั้งสิ้น ถ้าไม่ไปในทิศทางเดียวกันทุกส่วน ก็เป็นไปได้ยากในการบ่มเพาะคุณธรรมให้เกิดขึ้นได้ อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องศีล 5 มีแนวคิดที่ว่า ศีล 5 เป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงบุคคลกับสังคม เพื่อส่งต่อความมีระเบียบ มีสันติสุขภายใต้กติกาแห่งธรรม (Worakot, 2025) และยังสอดคล้องการใช้หลักความดีสากลร่วมกับศีล 5 รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อในการปฏิบัติ ในงานวิจัยกับกลุ่มเยาวชน ที่เข้าค่ายต่อเนื่อง 21 วัน พบว่า เด็กมีวินัย สะอาด สุภาพ มีความสุข ยึดมั่นในศีล (Peechapat, 2025) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย “ศีล 5 พัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน” ที่กล่าวว่า ศีล 5 ถือเป็นปกติของมนุษย์การใช้น้ำศีล 5 มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ถือเป็นเครื่องมือในการหล่อหลอมและพัฒนาคนได้อย่างยั่งยืน (Phrakhruphiphatsatsanakitchathorn, and Homchan, 2018) กิจกรรมประจำวันการนั่งสมาธิก่อนเข้าเรียนเพื่อให้เด็กมีสติในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งผลในด้านบวกของเด็ก

สอดคล้องกับเรื่อง “การปฏิบัติสมาธิเพื่อการเยียวยาสุขภาพ” สมาธิเป็นจิตเวชศาสตร์ (Religious Psychology) ชนิดหนึ่ง การปฏิบัติสมาธิมีผลต่อระบบจิตประสาทภูมิคุ้มกันวิทยา (Psychoneuroimmunology) เป็นเทคนิคการทำงานระหว่างกายกับจิตด้วยความกลมกลืน (Mind-body medicine) เป็นอภิปรัชญา (Metaphysic) และเป็นเทคนิคบำบัดเยียวยาของโลกลอนาคต (Global mediation Therapies) เยียวยาตนเอง (Self-healing) ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ศาสนาใด ภาษาใด อายุเท่าไร ต้องฝึกฝนด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนและแบ่งความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ (Kantratudsadee - Triamchaiyasri, 2018)

ผลจากการวิจัยด้านกระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมฯ เป็นกระบวนการที่ทำแบบทั้งองค์รวมคือมีการดำเนินการที่มีความคิดและเป้าหมายที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การคัดสรรผู้เข้ามาเกี่ยวข้องมีการพูดคุยถึงเป้าหมายเดียวกัน และมีการประเมินผล ปรับปรุง จึงทำให้เห็นถึงความผลลัพธ์ที่ดีบรรลุค่าคาดหวังของฝ่ายต่าง ๆ เพราะว่า เป็นการดำเนินการแบบมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และมีการร่วมมือ มีส่วนร่วมกันในเป้าหมายเดียวกัน มีความต่อเนื่องรวมถึงการจัดพื้นที่ให้เหมาะสม อุปกรณ์พร้อม และประเด็นสำคัญคือผู้บริหารเห็นด้วยกับสิ่งที่ทำ จึงทำให้เกิดความสำเร็จในเชิงบวก สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างพลังความร่วมมือในองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมาย รับผิดชอบร่วมกัน ทำให้เกิดการบรรลุเป้าหมายแบบมีประสิทธิภาพ (Swasthaisong, 2024) ซึ่งก็เป็นการตอบโจทยว่าสถาบันการศึกษาสามารถบ่มเพาะคุณธรรมให้นักเรียนได้ มิใช่การให้คุณค่าแค่การเรียนการสอนที่เน้นแต่วิชาการเป็นเลิศเพียงอย่างเดียว โดยการบ่มเพาะให้เป็นกิจวัตรประจำวัน และสิ่งที่สำคัญในการบ่มเพาะคุณธรรม มิได้มาจากเพียงค่านิยมองค์กรเท่านั้นแต่ต้องมาจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหารการศึกษานั้น ๆ อันรวมไปถึง ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่ต้องมีความเห็นในทิศทางเดียวกันและมองเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวพร้อมต้องทำให้ดูเป็นเรื่องปกติ และเป็นตัวอย่างที่ดี ต่อนักเรียน โดยยังต้องรวมไปถึงผู้ปกครองของนักเรียนที่ต้องมีทัศนคติที่สอดคล้องกันกับทิศทางการบ่มเพาะของโรงเรียนอีกด้วยและทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันและทำอย่างต่อเนื่องทั้ง ที่โรงเรียนและที่บ้าน จึงจะเห็นสัมฤทธิ์ผลที่ดีตั้งกรณีศึกษาข้างต้น

สรุป

กระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมในสถานศึกษา ยังมีความจำเป็นและควรส่งเสริมในขณะเดียวกันสิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และมีเป้าหมายร่วมกัน ตั้งแต่คณะผู้บริหาร ครู พนักงาน ผู้ปกครอง นักเรียน มีการกลั่นกรองคัดสรรผู้เข้าร่วมกระบวนการและมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ หลักคิด วิธีการ มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน มีความต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ในเชิงบวก ซึ่งสามารถทำให้เกิดการส่งต่อคนที่มีคุณภาพสู่สังคมได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า มีการดำเนินการโดยการใช้หลักศีล 5 ร่วมกับหลักความดีสากลเป็นแกนในการทำกิจกรรมและทำเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีการทำความเข้าใจกันในทุก ๆ ฝ่ายตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ครู พนักงาน ผู้ปกครอง นักเรียน มีเป้าหมายเดียวกัน รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานอีกด้วย จึงส่งผลบรรลุผลที่คาดหวังไว้ได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถานศึกษา จึงควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการทำความเข้าใจในบริบทขององค์กรของท่านว่า เหมาะสม

หรือไม่ พร้อมหรือไม่ โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีความเห็นสอดคล้องกับกระบวนการนี้ และต้องทำอย่างต่อเนื่องทั้งที่ โรงเรียนและที่บ้าน

ผลจากการวิจัยด้านกระบวนการ พบว่า สรุปออกมาเป็นผังตามขั้นตอน G-R-H-D ดังรายละเอียดตามวิธีการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้ ควรทำตามวิธีการที่เสนอแนะ ให้เป็นไปตามรอบของการดำเนินการ มีความสม่ำเสมอในแต่ละขั้นตอน เพราะถ้าขาดตกไปบางขั้นตอนก็อาจไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ได้เช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 การมีส่วนร่วมการบ่มเพาะคุณธรรมในองค์กร ด้วยหลักศีล 5 และความดีสากล

2.2 การนำกระบวนการ G-R-H-D ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เข้ากับบริบทค่าและนิยมองค์กรนั้น ๆ

References

- Kantratudsadee-Triamchaiyasri, S. (2018). *Meditation for Healing and Well-Being*. Bangkok: We Indy Design Company Limited.
- Office of Justice Affairs Ministry. (2025). *Within the Law, There Is Dhamma*. Bangkok: Tana Press.
- Office of the Education Council. (2013). *Guidelines for Solving Violence Problems in Educational Institutions*. Bangkok: Prikwan Printing.
- Peechapat, S. (2025). Creating Inner Peace Education for Children and Youth Aims to Enhance Soft Power in Support of the National Strategy for Sustainable Development. *Ratthapirak Journal*, 67(1), 43-59.
- Phrakhruphiphatsatsanakitchathorn, & Homchan, P. (2018). Five Precepts to Sustainable Social Development. *Journal of MCU Haripunchai Review*, 2(2), 68-77.
- Phra Ratchaphawanachan (Phadej Dattajivo). (2015). *Universal Goodness*. Bangkok: Rung Silp Printing Co., Ltd.
- Pingkarattana School, Chiang Mai. (2021). *About Pingkarattana School, Chiang Mai*. Retrieved September 26, 2025, from <https://www.pingkarattana.ac.th/#about>
- Pingkarattana School, Chiang Mai. (2021). *Reviews*. Retrieved September 26, 2025, from <https://www.pingkarattana.ac.th/#reviews>
- Ratchakitcha. (2018). *National Strategy 2018-2037*. Retrieved May 3, 2022, from https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
- Swasthaisong, S. (2024). Participatory Management: Approaches to Building Collaborative. *Journal of Administration Management and Sustainable Development*, 2(4), 841-850.
- Thai PBS. (2025). *Grade 5 Student Seriously Injured After Being Stabbed during Altercation with Grade 7 Student*. Retrieved July 7, 2025, from <https://www.thaipbs.or.th/news/content/349644>
- Thai PBS. (2025). *Teacher Assaulted by Grade 11 Student, Gives Statement to Police*. Retrieved June 5, 2025, from <https://www.thaipbs.or.th/news/content/355277>

- Thairath. (2020). *20 Sarasas Witaed Students Who Were Abused by Teachers Have Seen a Psychiatrist to Plan Their Mental Rehabilitation*. Retrieved August 7, 2025, from <https://www.thairath.co.th/news/crime/1948114>
- United Nations. (n.d.). *Sustainable Development Goals*. Retrieved September 24, 2021, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
- Worakot, T. (2025). Buddhist Citizenship and Keeping the 5 Precepts. *Journal of Modern Approach in Education Research*, 6(1), 41-51.